

DE POSTRIJDER

Abonnement

6 fr. per jaar.
Een blad afzonderlijk 15 centimes.
De abonnements zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 15 centimes per drukregel.
Reclames, voornamen en andere artikels vooraan
of midden in het blad: 1 fr. den drukregel.

DER PROVINCIE LIMBURG

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.
De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.
Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **groot Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

TONGEREN, DEN 8 MAART.

De Kamer.

De Kamer heeft de beraadslaging begonnen over het steeds aangroeiende budget van openbaar onderwijs.

De heer Magis, afgevaardigde van Luik, heeft de eerste gesproken ten voordele der aanname van vrouwelijke studentinnen in de hogescholen.

De heeren baron Osy en Schaetzyn hebben eenige staalkens geleverd van de verpletterende uitgaven, welke aan de gemeenten per speciale commissaris worden opgelegd, voor schoolpauzen zonder leerlingen. En zeggen dat al dien dwang tot niets helpt, en dat het katholiek onderwijs, zoowel in de provincie Antwerpen als in Limburg toeneemt!

De heeren Pirmez, de Lantsheere en Guillery hebben een wetsvoorstel neergelegd op de aansluitende maatschappijen.

Ziehier een uittreksel uit de redevoering welke M. Schaetzyn eergisteren in de Kamer uitgesproken heeft in de discussie van het budget van openbaar onderwijs:

De weerstand der rechterzij aan de begroting van openbaar onderwijs is eens te meer gerechtvaardigd door het debat over de begroting der justitie.

Het heeft bewezen dat de officieele scholen geen den minsten waarborg opleveren aan de katholieke bevolkingen; dat die scholen noodlottig moeten leiden tot onverschilligheid op het gebied van den godsdienst.

De wet van 1879 waagt aan de gevoelens der katholieke bevolkingen. In Holland verklaarde M. Thorbecke zelf zich tegen het onzijdig onderwijs dat er door de nieuwe wet is ingevoerd. Overal verwekt de zoogezegde onzijdige school de afkeuring der katholieken.

Laat ons eerst en vooral vaststellen dat het lager onderwijs volkomen ontredderd is. Terwijl in 1878 de gemeentescholen van Limburg bezoekt werden door 27,400 leerlingen, tellen diezelfde scholen thans nog slechts een tiende der bevolking. In dezelfde provincie staan 26 scholen volkomen ledig, een groot getal tellen maar 2, 3 en 4 leerlingen.

De middenafdeeling in haar verslag, betreunt dat de scholen voor volwassenen zoo weinig leerlingen ontvangen. En nogtans worden hier weeral de wezenlijke cijfers overdreven. In eene gemeente welke ik ken, dwingt de burgemeester den veldwachter de school voor volwassenen te volgen, ofschoon deze verklaart niest meer te moeten leeren. (Men lacht.)

De regering denkt dat die toestand verholpen wordt door de openbare penningen te verkwisten. Men bouwt scholen welke geheel en al nutteloos zijn, dit wordt zelfs door de *Chronique* erkend. De bestuurder eener brusselse stadsschool trekt, met zijne dame, ruim 14,000 fr. En er gebeuren nog andere dergelijke misbruiken in de hoofdstad.

Terwijl wij van misbruiken spreken, staat mij toe er een te vermelden dat ongelooflijk is: sedert zes maanden wonen een heer en zijne vrouw in de gemeenteschool van Ulbeek, zonder nogtans huur of belastingen te betalen.

Dit koppel maakt geen deel van het onderwijzend personeel; maar die heer heeft tot zich zelf gezegd dat het beter was in de school te wonen dan deze te laten vervallen. (Gelach.) Ik heb haast erbij te voegen dat het een uitmuntend liberaal is, die de liberalen van Tongeren in den Liberalen Bond vertegenwoordigt.

Gij weet het, mijnheeren, de Limburgers hebben een toegevend karakter. 't Is daarom dat zij, in plaats van zich te verontwaardigen, liever lachen en zeggen dat de scherts onbetaalbaar is; ik vind het ook. — Maar gij zoudt toegevend moeten zijn voor de pastoor die bloedverwanten bij hen wonen hebben; gij zoudt ze niet uit hunne pastorie moeten verdrijven. (goedkeurend gelach, rechts.)

Men schrijft uit Reckheim: Dinsdag namiddag heeft men hier uit de Zuid-Willemsvaart het lijk opgevischt van M. Martens, welke in den avond van 12 februari te Lanaeken verdwenen was.

Martens hield in eene hand nog zijn hoed. De ongelukkige laat eene vrouw met verscheidene kinderen achter.

Men schrijft uit Lanaeken: Onze lezers weten reeds de zonderlinge vinding achter het paviljoen te Hocht, van een overjas en feuter hoed.

Aan den jas bevonden zich twee knoopjes aan elken mouw, in een der zakken bevond zich een bril, koord, een paar zijden handschoenen en een witte neusdoek.

Eenieder vermoedde zich hier integenwoordigheid van eene misdaad te bevinden, en waarlijk. Dinsdag avond heeft men te Neerhaeren uit de Maas het lijk opgehaald van dezen persoon, welke zich handen en voeten bij elkaar gebonden had, bij middel van eene koord. Verder had hij de koord op eene andere plaats vastgeknoopt welke hem alle eigenredning overbodig moest maken. Het lijk schijnt erkend te zijn, als zijnde dit van den postmeester van Fosse, nabij Namen.

Als eene bijzonderheid kan worden gemeld, dat M. Martens en de postmeester van Fosse, op dezelfde dag en plaats verdwenen, na eene afwezigheid van 22 dagen, gelijk zijn teruggevonden.

Rechterlijk kronijk.

Men leest in de *Onafhankelijke*: Wij hebben onze lezers in den tijd bekend gemaakt met een proces van hoterkoopvrouwen van Luik, die zich op onze markt bevoorradigden en beticht werden hunne waar niet onverschild ten koop te hebben aangeboden; voor de correctionele rechtbank van Luik veroordeeld, zijn zij voor het tribunaal van eersten aanleg verschenen, waar het vonnis bekrachtigd is geworden.

Bij de inbeschuldigingstelling hadden de betichten opgeworpen dat zij de boter op de markt van Hasselt gekocht hadden zonder ze voorafgaandelijk onderzocht of doen onderzoeken te hebben; dat deze boter onmiddellijk naar de statie van den ijzerenweg werd gevoerd en in een geplumbeerd wagon gesloten; dat zij alsdan op de markt van Saint Denis werd overgebracht, waar de kooplieden de korven openden op het uur dat de verkoop begon. In deze voorwaarden, beweerden zij dat de bestatige vervalsching noodzakelijk te Hasselt moest begaan zijn door de pachters uit de Kempen, welke hun de ontleedde boter verkocht hadden.

Zij brachten oog in dat, aangezien de markt van Hasselt waar zij zich bevoorradigden, zich houdt daags voor de markt van Luik, waar zij de gekochte boter verkopen, zij den tijd niet gehad hadden de zuiverheid der koopwaar te onderzoeken. Eindelijk trokken zij de waarde der conclusie van de experten in twijfel, wijl deze van denkwijze verschilden over stalen der zelfde boter.

Dusdanig waren ook in Beroep de middelen door de betichten aangeboden, om hunne vrijpraak te bekomen.

M. substituut van den procureur des Konings, heeft geantwoord dat art 661 n° 5 dat de politie-rechter op de betichten had toegepast, deze verplicht zich te verzekeren van de hoedzaamheid der eetwaren, welke zij te koop stellen; zij hebben het niet gedaan, zij zijn in gebreke en 't is te vergeefs dat zij de onmogelijkheid tegenstellen waarin zij zich bevinden om hunne koopwaren te onderzoeken, omdat de markt van Luik gehouden wordt daags na die van Hasselt; deze onmogelijkheid spruit uitsluitelijk voort uit hunne persoonlijke schikkingen, en kan in geen geval hen aan hunne verplichtingen onttrekken.

De rechtbank heeft de veroordelingen door den eersten rechter uitgesproken, bekrachtigd, na dat de heer substituut des Konings verklaard had dat hij de feiten van het rechtsgeding ter kennis zou brengen aan zijn collega van Hasselt, omdat deze feiten de tusschenkomst van dezen magistraat kunnen vorderen.

Sterfgeval.

Men schrijft ons uit Rothem, 4 Maart: Onze parochie is diep ter neer geslagen onder het droevig lot, welk haar komt treffen.

Dezen voormiddag, rond elf uren, overleed onze dierbare herder, de achtbare heer Van Helden. Gedurende 29 jaar bestierde hij onze parochie en kweet zich ievervol van al de plichten welke zijn heilig en verheven ambt vorderde.

Welsprekende predikant, wijze en voorzichtige raadgever, vader der armen, vurige dienaar van de H. Maagd Maria, in alles was hij een voorbeeld. Verleden zondag nog deed de achtbare overledene de hoogmis en bestierde de vergadering der H. Familie. 's Woensdag werd hij onpasselijk en liet den geneesheer roepen. De kwaal in den beginne niet erg, nam toe en weldra verloor men de hoop op herstelling. Gisteren, zaterdag, ontving hij de laatste H. Sacramenten en stierf vandaag met volle overgave aan den wil des Allerhoogsten en gansch bij kennis, omstreeks elf uren voormiddag. Zijne gedachtenis zal in zegening blijven; nooit zullen de parochianen van Rothem hunnen dierbaren herder vergeten. Wij bevelen de ziel van den afgestorven herder in de gebeden van al degene welke hem gekend en bemind hebben.

De plechtige lijkdienst heeft gisteren woensdag te Rothem plaats gehad.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 521 paarden, 348 koeien, 25 kalveren, 11 schapen, 164 vette varkens, 789 magere varkens.

L'indicateur des chemins de fer pour le mois de MARS est en vente chez M. COLLEE, libraire, Grand Place, 37-39, à Tongres. Prix 25 centimes. Abonnement 3 fr. par an. Envoi franco.

Anarchisten te Brussel.

Ziehier feiten die een gedacht laten vormen over de zedelijkheid van Cyvoet. Hij was bij Lyon vertrokken met mej. Madinier, zuster der vrouw van den anarchist Bernard. Te Geneve toegekomen liet hij het meisje zitten, die dienst moest nemen in

een slecht befaamd huis. Hij ging alsdan naar België waar hij tot minnares eene gehuwde vrouw nam die van haren man gescheiden is. Deze is de vrouw van den anarchist Borreas, die tegenwoordig vluchtig is.

Men heeft in het bezit van Iubaschi verscheidene reispassen gevonden, meest allen op den naam van Gregoire Federscher, russisch onderdaar, geboren te Olesca. Ten gevolge eener mededeeling gedaan aan het bestuur der openbare veiligheid, heeft het parket eene huiszoeking gedaan bij eenen russischen student, in de Leuvensestraat. Er zijn talrijke depechen gewisseld nopens deze zaak, tusschen het bestuur der openbare veiligheid en de prefectuur van Parijs. Men heeft uitgebreide vertakkingen vastgesteld met geheime maatschappijen van Frankrijk. Een student der hoogschool van Luik, met name Chestapolo, is in de statie van Blanc-Misseron, bij Quevrain, aangehouden. Hij was drager eener som van omtrent 12,000 fr. Dit geld was hem overhandigd door hooger bedoelden student van Brussel.

BINNENLAND

Men schrijft uit Brussel:

Er zijn maatregelen genomen door het gemeentebestuur van Brussel voor de inschrijving op de bijzondere registers der vreemdelingen die in de hoofdstad verblijven. De verklaringen zullen voortaan gedaan worden in de verschillende commissariaten. De verschillende politie-afdelingen zullen aldus veel beter op de hoogte zijn van de dagelijkse beweging der hotels, logiesthuizen, enz.

Vrijdag nacht, een weinig na vier ure, is er brand ontstaan in de barak, waarin zich de toestellen bevinden voor de electrische verlichting van het Eden Theatre, in de Leuvense straat te Brussel; in die barak, op eenen bouwgrond, op eenen afstand van een vijftiental meters, van den schouwburg, bevond zich eene locomobile van 16 paardenkracht. Er viel aan geen blussen meer te denken; de barak is de proef der vlammen geworden, en de machienen hebben veel geleden. Men denkt dat kwaadwilligheid met vriend is aan die brandramp. De schade wordt op 20,000 fr. geschat.

— Een ingezetene uit Vechelde, die reeds verscheidene ongelukken in zijn gezin gehad had, liet uit een naburig plaatsje een « toovenaar » komen, die den boezen geest, welke, naar hij meende, de oorzaak van al die ongelukken zijn moest, verdrijven kon.

Op aanraden van den « toovenaar » legde men op zekere plaats een zijde echarp neer, en, toen die den volgenden morgen verdwenen was, meende men den geest op het spoor te zijn. Den volgenden avond werd een pot boter op diezelfde plaats gezet en — 's morgens daarop was ook die weg.

Naar het oordeel van den « toovenaar » behoefde men de proef nog slechts te herhalen met een goede som gelds — dan zou de booze geest den daas niet ontspringen. De ander, wiens vertrouwen eenigzins geschokt was, legde er wel de som geld neer, maar verzocht tegelijk den nachtwaker een wakend oog op het geld te houden.

's Nachts verschijnt de geest. In een wit gewaad, en met een spook-gang, begeeft hij zich naar de plaats waar het geld lag. Op het zien van den nachtwaker spreekt de geest zijne bezwering over den lastigen gast uit, doch deze gaat op de gestalte af, trekt haar 't kleed van 't lijf — en de geestesverdrivjer zelf stond in levende lijve voor hem!

— Wie is de bezitter van de obligatie n° 49915 der leening van 12 miljoen (in 1880) van de stad Gent? Dit nummer is bij de zesde trekking uitgeloot met tien duizend frank en is nog niet ter uitbetaling aangeboden. 't Is voor de obligatiebezitters toch zulk een klein moeite om eens bij iedere trekking na te zien of geen hunner nummers is uitgeloot, en toch hoeveel zijn er niet, die verwarlozen dit te doen.

— Men schrijft uit Antwerpen:

Eene buitengewone poging tot diefstal, is zondag avond gepleegd, bij mev. weduwe De Bot wonende in de Reynerstraat, in de volgende omstandigheden:

Rond half tien gingen mev. De Bot, oud 85 jaar, en hare meiden naar bed. De kamers der twee vrouwen palen tegen elkaar. Nauwelijks waren zij een tiental minuten te bed of de meid riep op madame en vroeg of ze geen gerucht beneden hoorde:

— Och, antwoordde deze, ge zult de kat weder in de keuken gelaten hebben.

De meid, niet gerust zijnde, stond op, ontstak het licht en ging naar beneden, doch keerde spoedig terug, zeggende dat zij niets gehoord had. Oogveer tien minuten verliepen toen de meid andermaal tot hare meesteres riep dat zij gerucht hoorde. Voor de tweede maal ging zij naar beneden.

Mev. De Bot, niet wetende wat er gaande was, stond op hare beurt op en ging in de kamer harer meid, waar zij een venster opentrok dat op de koer uitgaaf, en ziende dat er licht in de keuken was, begon ze te roepen: Lies, Lies! Op hetzelfde

oogenblik sprong een kerel op haar toe die haar met geweld de hand op den mond drukte, om haar het schreeuwen te beletten.

Mev. De Bot, die ondanks hare 85 jaar, nog eene zeer sterke vrouw is, weerde dezen aanval al en begon luidop te roepen. De kerel liep alsdan al en begon de trappen af, gevolgd door mev. De Bot, en nam de vlucht langs de straatdeur, die half open stond, alhoewel mev. De Bot haar zelf gesloten had, vooraleer te gaan slapen. De indringer moet in de zaal langs de straat geweest zijn, want daar lag op de tafel een groot speculatieman die verbijzeld was, waarvan men de heft achter de straatdeur in den gang teruggevonden heeft, even als een stuk heep dat in de keuken aan een nagel hing. De zaak wordt door de politie onderzocht.

— Te Chicago is een suikerfabriek opgericht om dagelijks 12,000 bussels turkse tarwe te verwerken. De productie zal jaarlijks 50,000 ton bedragen, door aan te nemen dat een bussel van dat koren 26 engelse ponden suiker inhoudt. De gebouwen kosten 320,000 p. st. en de stoomketels hebben een gezamenlijk kracht van 7000 paardenkracht.

— Een middel om de ministers te behouden. — Nu men in Frankrijk zoo dikwijls van ministers verandert is er een blad, dat een raad geeft om min ministerieele krisissen te hebben en die misschien wel van goed gevolg zou woen.

De ministers hebben in Frankrijk 30,000 fr. per jaar en de gedeputeerden 10,000 fr. Elwel dat men aan de gedeputeerden 30,000 fr. 's jaars geeft en aan de ministers maar 10,000 fr. men zal niet veel meer van de ministerieele krisissen hooten.

— 't Was hem gelijk. — Een onbeschaamde vager gaat bij eenen bankier om geld te krijgen.

— Mijnheer ontvangt niet vandaag, zegt de knecht.

— Dat is mij gelijk, als hij maar geeft.

— Oh de kinderen! — Jantje is 14 jaar oud, haalt een pakje sigaretten uit den zak en biedt er een zijnen grootvader aan.

De grootvader, verontwaardigd, zegt: — Weet jongen, dat ik nooit gerookt heb.

Jantje op kalmen toon:

— Oh, als het zoo is, grootvader, ik zou u raden op uwv onderdom niet meer te beginnen.

BUITENLAND

Frankrijk

Ter viering van den four-verjaardag der mitvindig van de luchtballen, wordt te Marseille druk gewerkt aan het in gereedheid brengen van eenen luchtbal, waarmede men den tocht over de Middellandsche zee zal afleggen. In den loop der maand juni eerstkomende verhoopt men dit plan te kunnen verwezenlijken.

Tevens wordt in genoemde plaats nog eenen tocht ingericht, die echter op andere wijze zal geschieden. Een groot aantal bedevaartgangers zal in maart met genoemde haven per stoomschip naar Palestina vertrekken, om de heilige plaatsen te Jeruzalem te gaan bezoeken. Ook ten vorigen jare is een aantal bedevaartgangers uit deze haven derwaarts gegaan.

Egypte.

Eene voor de Bijbel-onderzoekers gewichtige ontdekking is in Egypte door de geleerden van de pas geschichte landensche vereeniging tot onderzoek van Egypte, bij Tel-el Maschuta gedaan aan den spoorweg en het kanaal tusschen Tel-el Kebir en Ismaila, dat voor het oude Ramses gehouden wordt. De in de nabijheid gelopen spoorwegstation draagt den naam « Ramses. » Het opschrift op een daar opgegraven steen bewijst, dat deze plaats niet Ramses heet, maar het Pithon of Succoth des Bijbels was. Pithon is de kerkelijke en Succoth de burgerlijke naam van tempel en stad. Pithon werd door de Israëlieten voor Ramses den Groote gehouden. Succoth was de eerste statie op hunne reis naar Palestina. Pithon-Succoth is thans opgenomen op de kaart, die zoodoende een bepaald punt op den weg der Israëlieten aanwijst.

Politiek overzicht

Door 340 tegen 159 stemmen heeft de Franse Kamer van Afgevaardigden gister eene motie van den heer Sadi-Carnot goedgekeurd, luidende als volgt: « De Kamer, vertrouwend in de verklaringen van het gouvernement, verwerpt de in aanmerkingneming van het voorstel tot wijziging der grondwet. » De eerste moeilijkheid dus is door het gouvernement overwonnen.

De Senaat heeft de bespreking voortgezet betrekkelijk de wet over de burgerlijke en geestelijke vereenigingen. De heer Jules Simon heeft, in naam der vrijheid, geëischt dat gene uitzonderingswetten tegen eene klas burgers, uit hoofde hunner politieke denkwijze, zouden uitgevaardigd worden.

— Uit Madrid ontvangen wij het volgende telegram:

De socialistische woeling neemt toe in Andaluste